

PARAULA I VIDA

Quaresma en temps de crisi

El passat dimecres vàrem començar el temps de Quaresma amb el ritu tradicional de la imposició de la cendra sobre el cap. Aquest gest va acompanyat d'unes paraules evangèliques que són com el resum de l'espiritualitat del temps que hem iniciat: «Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli.»

El temps de Quaresma és un camí vers la Pasqua passant per la Passió i la Creu. Aquests quaranta dies quaresmals són propicis

per créixer en el silenci i en la interiorització de la nostra vida. Necessitem aprofundir en les nostres conviccions i en la fe cristiana. Ens cal omplir el nostre interior de la riquesa de la Paraula de Déu. Això ens demana viure moments de desert, enmig del soroll i del frenesí del nostre món. La pregària és precisament el primer dels tres objectius que marquen l'espiritualitat quaresmal: la pregària, el dejuni i l'almoïna penitencial.

Sense oblidar la necessitat de la conversió en la dimensió més íntima, que cal dir que és la principal, hem de procurar eixamplar els horitzons de la

nostra conversió quaresmal. Girar-se cap a Déu —que és el sentit etimològic de la *conversió*— comporta també un esforç espiritual per tal de girar-se cap al germà, sobretot el germà pobre i necessitat.

La crida de Jesús a la conversió demana sobretot la *conversió del cor*, la *penitència interior*. Sense ella, les obres de penitència serien estèrils i mentideres; al contrari, la conversió interior impulsa a expressar aquesta actitud a través de signes visibles, de gestos i d'obres de penitència.

Si la pràctica del dejuni ens invita a la sobrietat, la pràctica de l'almoïna és una crida a viure la solidaritat. Aquesta virtut humana i cristiana és sempre necessària, però és especialment urgent en aquests temps de forta crisi econòmica.

Per als cristians, la Quaresma és un moment oportú per assumir aquesta situació en la seva dimensió de «temps favorable», és a dir, d'oportunitat per reflexionar sobre la manera de viure, el sentit dels béns que posseïm, el sentit espiritual del dejuni i, molt important en l'actual situació econòmica, la comunicació dels béns propis amb els qui en tenen necessitat.

La Quaresma és un temps propici per afermar la nostra identitat cristiana, retornant un xic més a les nostres arrels cristianes. Això demana cercar moments per a la interiorització i per créixer en el coneixement dels continguts de la nostra fe. Cal aprofundir en les conviccions cristianes. Això ens fa més acollidors de les altres ètnies i cultures per enriquir-nos mútuament.

Si ens convertim a la virtut humana i cristiana de la solidaritat, la Quaresma no serà per a nosaltres un mer parèntesi per tornar a maneres de fer que s'han revelat nefastes. La crisi actual no solament ens demana una conversió personal, sinó que també cal garantir uns canvis institucionals per afavorir unes relacions de més justícia i equitat envers els més necessitats de la nostra societat i del món.

† **Luís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Al servei de la fe i de la cultura

La Fundació Joan Maragall ha celebrat amb diversos actes el seu vintè aniversari. Com a cloenda d'aquest aniversari invità Mons. Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell de la Cultura, l'equivalent al ministre de Cultura del Vaticà. Va ser a Barcelona els dies 20 i 21 del passat gener, com a hoste del cardenal Martínez Sistach. L'acte principal fou la conferència que pronuncià a l'auditori de la Pedrera, el 20 de gener, acte que presidí el cardenal arquebisbe de Barcelona, com mostra la foto. Mons. Ravasi parlà sobre «La Bíblia com a gran codi cultural de la cultura occidental». En aquest acte, el Dr. Antoni Matibosch, president de la Fundació Joan Maragall, va dir que l'objectiu essencial d'aquesta fundació és la inculcació de la fe cristiana en la cultura catalana.

GLOSSA

Parlem-ne sense por!

En una conversa suscitada en un grup de persones implicades en la vida parroquial es parlava de la dificultat que comporta testimoniar la fe. S'escoltaven, entre altres, aquestes frases: «Les famílies dels infants que vénen a la catequesi són d'origen divers, de nivells culturals heterogenis, d'economies variades, de religiositats diferenciades segons la formació rebuda i les experiències viscudes. No és fàcil trobar la manera d'apropar-se a pares i infants» (una catequista). «No ens podem quedar en el poc interès i poc convenciment d'alguns. Un bon nombre, a més dels que són practicants, dels qui s'acosten a l'hora de les comunions, bateigs i matrimonis, tenen una certa inquietud religiosa» (un membre del grup de preparació al matrimoni). «Ens caldria, però, més decisió per part nostra per escampar la Bona Nova arreu: a la parròquia, a la família, entre els amics i coneguts, els companys de treball, de lleure, d'estudis... Com ho feien els apòstols amb jueus i pagans d'arreu del món conegut, cercant el diàleg amb les persones» (una mare de família que col·labora amb la Càritas parroquial). «Per fer-ho de debò, és imprescindible una formació adequada. Necessitem una base suficient, una vida espiritual activa i una actitud propera i senzilla» (directora de cants de la missa d'onze).

«Sovint callem, per un fals respecte o per por a ser mal interpretats a l'hora de manifestar la nostra opinió com a cristians» (una altra catequista)...

Potser heu escoltat frases com aquestes i fins i tot participat en converses en les quals s'han formulat. Les qüestions descrites se susciten en múltiples ocasions i en grups diversos. Convé tenir presents les paraules de Jesús: «Els digué: Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'Evangeli a tota la humanitat» (Mc 16,15). Els cristians som testimonis del Crist arreu del món. La nostra vida ha de fer present la manera d'actuar de Jesús i ser-ne un bon exemple i referent, malgrat les febleses i limitacions personals. Les nostres paraules comunicant el que deia esdevindran anunci. Aquesta és la dimensió missionera de la nostra fe. Parlar-ne sense por sempre que sigui possible i convenient, en especial als infants i als joves. L'Esperit actua en nosaltres.

Mereix especial interès la nostra formació, que ens donarà les paraules adequades, la vida interior i la pregària que apropen al Qui hem de testimoniar i els sagraments que ens enfortiran davant les pors i dificultats. Per sobre de tot, estimar l'altre, reconèixer-hi la germana o el germà. Som-hi!

Enric Puig i Jofra, SJ

In memoriam: Mn. Joan Bellavista Ramon

Morí a Barcelona l'onze de febrer. Ha estat un sacerdot dedicat a l'estudi i a l'ensenyament de la litúrgia, tant a la Facultat de Teologia de Catalunya com a l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, del qual en fou el director durant uns anys. Va ser un dels fundadors del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona amb el qual sempre col·laborà i n'exercí la presidència. També cal recordar i valorar, entre les seves tasques directament pastorals, la seva dedicació com a consiliari de la JARC. La missa exequial va celebrar-se el 13 de febrer a l'Ametlla del Vallès i fou presidida pel Sr. Cardenal Arquebisbe, que glossà la llarga trajectòria d'aquest mossèn estudiós de la litúrgia. També es va celebrar una eucaristia al Seminari Conciliar, on residia.

DIUMENGE I DE QUARESMA

▶ Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 26,4-10)

Moisès digué al poble: «El sacerdot rebrà de les teves mans la cistella on portes les primícies dels fruits de la terra, i la deixarà davant l'altar del Senyor, el teu Déu. Després a la presència del Senyor, el teu Déu, declararàs: "El meu pare era un arameu errant que baixà amb poca gent a l'Egipte per viure-hi com a foraster. Allà es convertiren en un gran poble, fort i nombrós. Els egipcis ens maltractaren, ens oprimiren i ens imposaren una feina dura. Llavors vam cridar al Senyor, Déu dels nostres pares, i ell escoltà el nostre clam i tingué en compte la nostra opressió i el nostre treball forçat. El Senyor ens va fer sortir d'Egipte amb mà forta i amb braç poderós, enmig de senyals, de prodigis i d'un gran pànic, ens va introduir en aquest lloc i ens va donar aquest país que regalima llet i mel. Per això he portat aquestes primícies dels fruits de la terra que vós, Senyor, m'heu donat.»

Després deixa aquells fruits davant el Senyor, el teu Déu, i adora'l.»

▶ Salm responsorial (90)

R. *Estigüeu vora meu en els perills, Senyor.*

Tu que vius a recer de l'Altíssim / i passes la nit a l'ombra del Totpoderós, / digues al Senyor: «Sou la muralla on m'emparo, / el meu Déu, en qui confio». R.

No et passarà res de mal, / ni s'acostarà a casa teva cap desgràcia, / perquè ha donat ordre als seus àngels / de guardar-te en els camins. R.

Et duran a les palmes de les mans / perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres, / trepitjaràs lleopards i escurçons, / passaràs sobre lleons i serpents. R.

Ja que ell s'ha fet tan meu, jo el salvaré, / el protegiré perquè coneix el meu nom. / Sempre que m'invoqui, l'escoltaré, / estaré vora d'ell en els perills, / el salvaré i tothom l'estimarà. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 10,8-13)

Què diu l'Escriptura, germans? «Tens la paraula molt a prop teu; la tens al llavis i al cor.» Aquesta «paraula» és la fe que proclamem: si amb els «llavis» reconeixes que Jesús és el Senyor i creus de «cor» que Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts, seràs salvat, perquè la fe que ens fa justos la portem al cor, i la professió de fe que ens duu a la salvació la tenim al llavis. Diu l'Escriptura: «Cap dels qui creuen en ell no serà defraudat.» Aquí no hi ha cap diferència entre jueus i no jueus: uns i altres tenen el mateix Senyor, que enriqueix tots els qui l'invoquen, perquè «tothom qui invocarà el nom del Senyor serà salvat.»

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (Lc 4,1-13)

En aquell temps, Jesús, ple de l'Esperit Sant, se'n tornà del Jordà, i durant quaranta dies l'Esperit el conduïa pel desert, i era temptat pel diable. Durant aquells dies no menjava res i a la fi quedà extenuat de fam. El diable li digué: «Si ets Fill de Déu, digues a aquesta pedra que es torni pa.» Jesús li va respondre: «Diu l'Escriptura que l'home no viu només de pa.» Després el diable se l'endugué amunt, li ensenyà en un instant tots els reialmes de la terra i li digué: «Et puc donar tot aquest poder i la glòria d'aquests reialmes; tot m'ha estat confiat a mi, i ho dono a qui jo vull; adora'm i tot serà teu.» Jesús li respongué: «L'Escriptura diu: "Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol".» Després el conduï a Jerusalem, el deixà dalt la cornisa del temple i li digué: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix des d'aquí; l'Escriptura diu que "ha donat ordre als seus àngels de guardar-te" i que "et duran a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres".» Jesús li respongué: «Diu l'Escriptura: "No temptis el Senyor, el teu Déu".»

Esgotades les diverses temptacions, el diable s'allunyà d'ell, esperant que arribés l'oportunitat.

▶ Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 26,4-10)

Dijo Moisés al pueblo: «El sacerdote tomará de tu mano la cesta con las primicias y la pondrá ante el altar del Señor, tu Dios. Entonces tú dirás ante el Señor, tu Dios: "Mi padre fue un arameo errante, que bajó a Egipto, y se estableció allí, con unas pocas personas. Pero luego creció, hasta convertirse en una raza grande, potente y numerosa. Los egipcios nos maltrataron y nos oprimieron, y nos impusieron una dura esclavitud. Entonces clamamos al Señor, Dios de nuestros padres, y el Señor escuchó nuestra voz, miró nuestra opresión, nuestro trabajo y nuestra angustia. El Señor nos sacó de Egipto con mano fuerte y brazo extendido, en medio de gran terror, con signos y portentos. Nos introdujo en este lugar, y nos dio esta tierra, una tierra que mana leche y miel. Por eso, ahora traigo aquí las primicias de los frutos del suelo que tú, Señor, me has dado.»

Lo pondrás ante el Señor, tu Dios, y te postrarás en presencia del Señor, tu Dios.»

▶ Salmo responsorial (90)

R. *Está conmigo, Señor, en la tribulación.*

Tú que habitas al amparo del Altísimo, / que vives a la sombra del Omnipotente, / di al Señor: «Refugio mío, alcázar mío, Dios mío, / confío en ti». R.

No se te acercará la desgracia, / ni la plaga llegará hasta tu tienda, / porque a sus ángeles ha dado órdenes / para que te guarden en tus caminos. R.

Te llevarán en sus palmas, / para que tu pie no tropiece en la piedra; / caminarás sobre áspides y víboras, / pisotearás leones y dragones. R.

«Se puso junto a mí: lo libraré; / lo protegeré porque conoce mi nombre, / me invocará y lo escucharé. / Con él estaré en la tribulación, / lo defenderé, lo glorificaré.» R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos (Rm 10,8-13)

Hermanos: La Escritura dice: «La palabra está cerca de ti: la tienes en los labios y en el corazón.» Se refiere a la palabra de la fe que os anunciamos. Porque, si tus labios profesan que Jesús es el Señor, y tu corazón cree que Dios lo resucitó de entre los muertos, te salvarás. Por la fe del corazón llegamos a la justificación, y por la profesión de los labios, a la salvación.

Dice la Escritura: «Nadie que cree en él quedará defraudado.» Porque no hay distinción entre judío y griego; ya que uno mismo es el Señor de todos, generoso con todos los que lo invocan. Pues «todo el que invoca el nombre del Señor se salvará».

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 4,1-13)

En aquel tiempo, Jesús, lleno del Espíritu Santo, volvió del Jordán y, durante cuarenta días, el Espíritu lo fue llevando por el desierto, mientras era tentado por el diablo. Todo aquel tiempo estuvo sin comer, y al final sintió hambre.

Entonces el diablo le dijo: «Si eres Hijo de Dios, dile a esta piedra que se convierta en pan.» Jesús le contestó: «Está escrito: "No sólo de pan vive el hombre".» Después, llevándole a lo alto, el diablo le mostró en un instante todos los reinos del mundo y le dijo: «Te daré el poder y la gloria de todo eso, porque a mí me lo han dado, y yo lo doy a quien quiero. Si tú te arrodillas delante de mí, todo será tuyo.» Jesús le contestó: «Está escrito: "Al Señor, tu Dios, adorarás y a él sólo darás culto".» Entonces lo llevó a Jerusalén y lo puso en el alero del templo y le dijo: «Si eres Hijo de Dios, tírate de aquí abajo, porque está escrito: "Encargaré a los ángeles que cuiden de ti", y también: "Te sostendrán en sus manos, para que tu pie no tropiece con las piedras".» Jesús le contestó: «Está mandado: "No tentarás al Señor, tu Dios".»

Completadas las tentaciones, el demonio se marchó hasta otra ocasión.

Les temptacions de Crist al desert, mosaic bizantí de l'església de Sant Salvador, Istanbul

COMENTARI

Professem la nostra fe

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

□ **Dilluns** (litúrgia hores: 1a setm.): 1Pe 5,1-4 / Sl 22 / Mt 16,13-19 ■ **dimarts**: Is 55,10-11 / Sl 33 / Mt 6,7-15 ■ **dimecres**: Jo 3,1-10 / Sl 50 / Lc 11,29-32 ■ **dijous**: Est 4,17 i següents / Sl 137 / Mt 7,7-12 ■ **divendres**: Ez 18,21-28 / Sl 129 / Mt 5,20-26 ■ **dissabte**: Dt 26,16-19 / Sl 118 / Mt 5,43-48 ■ **diumenge** vinent, II de Quaresma (lit. hores: 2a setm.): Gn 15,5-12.17-18 / Sl 26 / Fl 3,17-4,1 (o bé: 3,20-4,1) / Lc 9,28b-36.

Aquest diumenge comencem el temps de Quaresma, un temps de preparació per a la fase més important de l'any litúrgic. La Quaresma té sentit perquè està orientada cap a la Pasqua, la victòria de la vida sobre la mort, la victòria del bé sobre el mal.

Les tres lectures d'avui ens parlen d'un mateix tema: la confessió de la fe. El llibre del Deuteronomi ens ofereix un fragment del *credo d'Israel*, estructurat en tres articles de fe: la vocació dels patriarques, el do de la llibertat i el do de la terra. En la carta als Romans trobem un exemple del que podríem anomenar *credo paulí*, on escoltem la veu de l'apòstol que

professa la seva fe en el Crist ressuscitat. També el relat de les temptacions de Jesús es pot considerar com una professió de fe: en les seves respostes al diable Jesús confessa la seva fe infrangible en Déu, mitjançant l'Escriptura.

Lluc organitza la narració en tres escenes. Cada una conté una intervenció del diable amb la respectiva resposta de Jesús. La primera temptació es refereix als béns temporals, la segona al poder i la glòria del món i, l'última, consisteix en la prova suprema de Jesús com a Messies. Ell hauria de rebutjar el seu destí últim, o sigui, la mort en creu per salvar tota la humanitat. Però Jesús

no cedeix davant cap de les insinuacions del maligne. Ell és ben conscient de la missió que Déu li ha confiat i està decidit a portar-la fins al final. No hi ha res ni ningú que pugui fer trontollar la seva adhesió plena i total al Pare.

La Quaresma és una crida a la conversió, ens convida a rectificar els nostres projectes i les decisions segons els designis de Déu. Obrim el cor a la Paraula i ella ens ajudarà a vèncer la inclinació al mal que tots portem dins nostre. Professem la nostra fe lliures i sense por, d'ella ens vindrà la salvació.

Dra. Núria Caldach-Benages

FE CRISTIANA I SOCIETAT ACTUAL

La fe és l'entrega de la persona a Déu

El temps de Quaresma és temps oportú per meditar sobre la fe. Per respondre a la pregunta «Què és la fe?» donaré algunes definicions o quasi definicions de la fe. Començaré per la definició inspirada en el Vaticà II.

El concepte de fe que tenim més arrelat, obvi i gairebé innat, és que la fe és *entrega a Déu*. És com reconèixer que pertanyem a Ell: «Si vivim, vivim pel Senyor, i si morim, morim pel Senyor. Per això, tant si vivim com si morim, som del Senyor», diu Romans 14,8. *Creure en Déu* és creure que Déu hi és i que té relació amb la vida del creient. En el benentès que si l'home s'entrega a Déu per l'acte de fe, això suposa que, primer, Déu el crida i es dona a la persona per la *gràcia de la fe*. Entregar-se a Déu és la conseqüència del fet que Déu s'està donant a nosaltres.

Aquesta visió de la fe és molt propera al concepte de fe que ofereix el Concili Vaticà II:

a) «Al Déu que es revela cal retre-li l'«obediència de la fe»

b) mitjançant la qual l'home es confia tot sencer i lliurement a Déu, oferint l'homenatge de l'enteniment i de la voluntat al Déu que es revela,
c) i acceptant voluntàriament la revelació que d'ell hem rebut» (DV 5).

aa) Així, al Déu que fa l'acte d'amor de revelar-se, li hem de donar l'*obediència de la fe*. L'entrega de tot l'home a Déu suposa l'entrega de Déu a l'home.

bb) Per l'*obediència de la fe* l'home s'entrega confiadament i lliurement a Déu

cc) i accepta la «revelació-que-ve-de-Déu», fórmula propera a la revelació de la fe que veurem en tercer lloc: la fe és acceptació de la paraula revelada (kerigma).

En realitat, tots els matisos ens porten al mateix lloc: *la fe és sortir d'un mateix per reconèixer Déu*. I aleshores la fe omple de llum el cor de l'home lliurat a Déu.

Josep M. Rovira Belloso

(*La fe cristiana en la societat actual*, Edicions 62)

PADRES E HIJOS

Hay que decírselo a los hijos

Me gusta mucho este pensamiento del recordado José Luis Martín Descalzo: «¡Qué pocos son los adultos que reconocen que una de sus primeras obligaciones

es hablar, sencillamente hablar, con sus hijos!»

Cuando se tienen hijos, hay que contar siempre con ellos. Antes de meternos de lleno en la manera de no divorciarnos de los hijos —que es el propósito fundamental de este libro— he de decir que ningún progenitor ha de avergonzarse de contar a los hijos la separación de sus padres. Partimos del hecho de que la decisión entre adultos está tomada y hay que seguir adelante. Pero los niños tienen el derecho de ser informados puntualmente de lo que va a ser su vida futura sin la actual estructura familiar.

Un desacuerdo, una separación o un divorcio no eximen del compromiso adquirido respecto al cuidado de los hijos. Eso ha de quedar muy claro en la mente de los niños. Un hijo necesita seguir queriendo a sus dos padres, por lo que si no se le explica nada, se produce una incómoda situación que trastorna su equilibrio emocional más profundo.

Considero fundamental que en el momento de contárselo a los hijos ambos cónyuges, padre y madre, estén juntos. En mi experiencia así lo constato: no es bueno hacer declaraciones por separado. Luego puede haber malas interpretaciones, tanto por parte de los esposos como de los hijos (ya se sabe: donde dije digo ahora digo Diego).

Conviene decirle al niño (o niños) que hay tres cosas que no debe hacer: pensar que sus padres no lo quieren; pensar que es culpa suya la separación de sus padres; echar la culpa a uno solo de sus padres, porque cuando dos personas se separan siempre es asunto de las dos.

Dr. Paulino Castells

(*Los padres no se divorcian de sus hijos*, Editorial Aguilar, Barcelona 2009)

La niña ciega y el buen congresista

Sobre los asistentes a un Congreso, el médico L. Albert Pérez cuenta que, una vez clausurado, todos marcharon al aeropuerto, con el tiempo justo. Iban con prisas. De repente, y sin quererlo, uno de los congresistas tropezó con una pequeña mesa en la que había dos cestos de manzanas. Con el golpe las frutas se desparramaron por el suelo. Los causantes siguieron su carrera. Todos menos uno que, por detenerse, perdió su vuelo. Al ver a la niña que atendía el puesto de venta de las manzanas llorar desconsolada —lo que ganaba era para el sustento de su familia—, se acercó a ella y se percató de que era ciega. El buen congresista se agachó y empezó a recoger las manzanas del suelo. Las magulladas las puso en un cesto y las buenas en otro. Una vez puesta la tienda en orden, sacó de su cartera un billete y le dijo a la niña ciega:

—Toma: Son cien euros, por el daño que te hemos causado. Espero que no te hayamos arruinado el día.

El buen congresista ya se alejaba, cuando la niña ciega le gritó:

—¡Señor! ¡Señor!...

Él se detuvo. Miró hacia la niña invidente y ella le preguntó:

—¿Es usted Jesús?

Al buen samaritano, la pregunta de la niña ciega: «¿Es usted Jesús?» le quemaba en su interior, a la vez que le invadía una sensación de paz, de contento y de alegría propias de quienes se han propuesto seguir a Jesús.

Es el don de Dios: «Seréis mis testigos.»

J. M. Alimbau

SANTORAL

21. ✠ Diumenge I de Quaresma. Sant Pere Damià (1007-1072), bisbe d'Òstia i doctor de l'Església, cardenal; sant Claudi, mr.; sant Dositeu, monjo; festa de la Misteriosa Llum de Manresa.

22. Dilluns. Càtedra de sant Pere, apòstol, celebrada a Roma des del s. iv; santa Margarida de Cortona, penitent; santa Elionor o Leonor, reina d'Anglaterra.

23. Dimarts. Sant Policarp, bisbe d'Esmerina i mr. (s. ii), deixeble dels apòstols; santa Marta d'Astorga, vg. i mr.; beata Rafeala de Ibarra, mare de família, de Bilbao.

24. Dimecres. Sant Modest (s. v), bisbe de Trèveris; sant Sergi, monjo i mr.

(304); santa Primitiva, vg.; sant Edilbert, laic; beata Josepa Naval i Girbés, vg. seglar, d'Algemessí.

25. Dijous. Sant Cesari (s. iv), metge, germà de Gregori Nacianzè; sant Valeri (†695), ermità d'Astorga; beat Sebastià d'Aparicio, rel.

26. Divendres. Sant Nèstor, mr.; sant Alexandre, bisbe; sant Porfiri (†421), bisbe de Gaza; santa Paula Montal, vg., d'Arenys de Mar, fund. escolàpies (SchP).

27. Dissabte. Sant Gabriel de la Doloresa (1838-1862), rel. passionista; beata Francina-Aina Cirer, vg. paüla, de Sencelles (Mallorca); sant Baldomer (†660), sotsdiaca de Lió; santa Honorina, vg.

ENTREVISTA

GABRIEL SOLER

La professió solemne

El propassat 31 de gener, durant la missa conventual del monestir, els monjos Efre de Montellà, Gabriel Soler i Andreu M. Martínez van signar el seu compromís definitiu amb la comunitat benedictina de Montserrat i van ser consagrats com a monjos. En el decurs de la cerimònia, el P. Abat Josep M. Soler els va fer lliurament dels signes de la seva condició de monjos —la cogulla i el llibre de pregària—, i van rebre l'abraçada de tots els monjos professos solemnes, com a símbol d'unió i d'acolliment a la comunitat. El G. Gabriel Soler, de 29 anys i natural de Berga, és el monjo més jove de la comunitat.

Què significa el pas que ha fet?

La professió té, d'una banda, la vessant més jurídica, que és el compromís de per vida amb la comunitat, per donar-t'hi i per rebre'n. De l'altra, la vessant més *mística*, que és la recepció de la consagració monàstica, que et configura al Crist i et compromet amb Déu com a monjo. Una cosa no és possible sense l'altra, i totes dues donen el significat a aquest pas.

Com definiria la vocació monàstica?

La vocació monàstica no és fàcil de definir. Per a mi, és una elecció de Déu, sense donar-hi, però, un sentit exclusivista. Déu escull uns homes per dur a terme un projecte, per dur una vida diferent, per ser signe d'una vida a la qual tots estem cridats, a la benaurança de lloar Déu en plenitud, per sempre. Aquests homes, limitats i febles, no són capaços de complir plenament la vocació que han rebut, però hi caminen i, en el camí, ajuden d'altres. El gran compromís d'un monjo és créixer i ajudar a créixer la gent que té al voltant, a tots els nivells.

En un temps com l'actual, fer una opció per Jesucrist i pels altres té el seu mèrit...

Des d'una visió voluntarista s'atribueix al mèrit el que, en el meu cas, atribueixo a l'amor de Déu, que m'ha dut de la mà (entengui's en sentit figurat) fins aquí, i que m'anirà ajudant. L'amor de Déu, manifestat del tot en Jesucrist, és el que m'impresiona. Això sí, en el nostre món, són les opcions d'uns i altres les que fan pensar, més que les grans idees. Quan Déu et vol monjo, n'ets; no és un mèrit... o, en tot cas, és un mèrit seu. Jo cada dia recordo el començament de la Bíblia: «Al principi, Déu creà el cel i la terra», tot ho ha fet i tot hi és per Ell, també la meua vocació i la meua vida, i la de qualsevol que, amb bona voluntat, visqui segons la seva consciència, sigui com sigui.

Òscar Bardají i Martín

AGENDA

ACTES I CONFERÈNCIES

Escola de Pregària per a joves a la catedral amb el Sr. Cardenal. «Amb vosaltres cada dia» (Mt 28,20), dijous 25 de febrer (20 h), al cor de la catedral.

Catecumenat. Ritu d'Elecció dels adults no batejats que han seguit el procés catecumenal. Diumenge 21 de febrer (19 h), a la catedral, presidit pel Sr. Cardenal.

Trobada General del Moviment Cristià de Joves (MCJ). Diumenge 28 de febrer, a la parròquia de Sant Pacià del barri de Sant Andreu, els joves treballaran el Pla de curs «24x7: Responsables i solidaris» i la preparació del proper Aplec de l'Esperit. Informació: Delegació de Joventut, telèfon 934 121 551, e-mail: djoventut@arqbcn.org.

Pastoral del Sord de Barcelona. Conferències: Dimarts 23 de febrer (18 h), per a pares: «Educar en l'esforç», amb M. Josep Cots. Dijous 25 de febrer (18 h), per a adolescents: «Diferències entre noies i nois», amb Núria Recto. Dissabte 27 de febrer (19.30 h): «Sentit cristià de l'esforç», amb M. Josep Cots, als locals de la parròquia de Sta. Teresa de l'Infant Jesús (Via Augusta 68, entrada pel c/ Benet Mercadé 25 o pel jardí). Interpretades amb llengua de signes per a sords.

Seminari obert. Dies 26 i 27 de febrer, trobada mensual per a adolescents de 12 a 18 anys que es pregunten què cal per ser capellà i per seguir Jesús. Informació: tels. 934 541 600 / 648 181 405 o semenor@seminaribarcelona.net.

Conferències quaresmals a La Concepció. (Aragó 299), (19 h). Dia 21 de febrer «Reavivar el sentido de la litúrgia», per A. Cañizares, prefecte de la Congregació del Culte Diví. Dia 28 de febrer. «El prevere, amic de Crist i pastor del poble», per Mons. S. Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona.

Parròquia Mare de Déu dels Àngels. (Balmes 78). Dijous 25 de febrer (20 h),

«La família transmissora de la fe», per Nuria Chinchilla, professora de l'IESE.

Reflexió de l'actualitat cultural i religiosa. Per Maruja Moragas, professora de l'IESE. Dia 22 de febrer (19 h), a l'auditori de la Fundació Joan Maragall (c/ València 244, 1r).

Pregària itinerant del quart diumenge. Dia 28 de febrer (18 h), a la parròquia de St. Josep de Calassanç (Joan de Peguera 20).

Església de Sant Gaietà - P. Teatins. Dia 21 de febrer (18 h), concert de música polifònica, a càrrec de la Coral Sant Cugat. Director: Tomeu Quetgles (c/ Consell de Cent 293).

Concert de Marata. (Les Franqueses del Vallès), dia 28 de febrer (10 h), a l'església de Sta. Coloma. La Capella de Música Santa Maria i l'Orquestra de Cambra Miquel Casas i Bell interpretarà peces de Händel, Mozart, Bach, Palestrina, Pau Casals i un recital de fragments del poema *El Comte Arnau*, de Josep M. de Segarra.

Santuari de Pompeia (Riera Sant Miquel 1 bis), dia 25 de febrer (20 h), conferència de Mn. Martí Bonet «Context religiós i eclesial del s. xx».

Monestir de Sant Pere de les Puel·les. (Anglès 55). Conferència «El misteri de Déu que es revela en el seguiment de Jesús», per Joan Carles Elvira, monjo de Montserrat. Divendres 26 de febrer (19.30 h). Les Vespres s'avancen a les 19 h.

Amics del Pare Pio de Pietrelcina. Trobada cada darrer dilluns de mes (pregària i reunió) dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Pròxima sessió, dia 22 de febrer (18.15 h), a la parròquia de la Concepció (c/ Llúria 70).

Immigració i escola. Aspectes psicosocials de l'alumne. Sessió de reflexió i aprofundiment, a càrrec de la Sra. Carme Manich, psicòloga de Càritas Diocesana. Dia 25 de febrer (19 h), (c/ Rivadeneyra 6, 3r). Organitzada per la Delegació Diocesana d'Ensenyament de l'Arquebisbat de Barcelona.

BREUS

Visita de la comunitat d'ucraïnesos al cardenal. El passat 12 de gener varen visitar el Sr. Cardenal Arquebisbe els responsables de les comunitats cristianes d'Ucraïna a la nostra diòcesi. En la

foto, el cardenal Martínez Sistach amb el P. Héctor Raul Zimmer, responsable de la comunitat ucraïnesa catòlica, i amb el visitador dels ucraïnesos de ritu bizantí a Espanya, Mons. Dionisio Lakhovitz.

CURSETS

Curso de monitores de Educación Afectiva y Sexual. Organizado por la delegación de Barcelona de la «Fundación Desarrollo y Persona» en el colegio R. M. de Sta. Isabel (c/ Rocaberti 12 - Barcelona) los fines de semana 20-21 marzo, 17-18 abril y 8-9 mayo, a cargo de la profesora Begoña Ruiz Pereda. Inscripciones: Giorgi Chevallard 935 830 088 o bien Clara Valls 936 602 394.

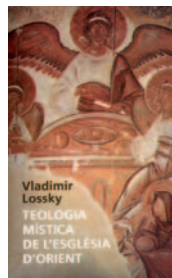
Pastoral de la Salut (Arxiprestat de la Cisa). Curset de formació per a agents i voluntaris de la Pastoral de la Salut i tots els qui estiguin relacionats amb el món del malalt. Dies: 2, 9 i 16 de març, al local de l'Ermita de la Mare de Déu de la Cisa (19.30-20.30 h), telèfons 935 552 391 i 937 531 322.

EXERCICIS I RECESSOS

Delegació de Pastoral Familiar. Dissabte 6 de març (10-14 h), recés per a matrimonis: Renovem la nostra vida conjugal, dirigit per Mn. Gaspar Mora i Mn. Manuel Claret, als Jesuïtes de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32). Inscripcions: familia@arconet.es, o telèfon 934 538 659 (9-14 h).

LLIBRES

Teologia mística de l'Església d'Orient, per Vladimir Lossky. Aquest és el volum cinquè de la nova col·lecció «Clàssics cristians del segle XX», publicada per la Facultat de Teologia de Catalunya i Editorial Pòrtic que dirigeix el Dr. Sebastià Janeras. El llibre mostra com la tradició ortodoxa no ha

volgut mai establir una distinció neta entre la mística i la teologia, entre l'experiència personal dels misteris divins i el dogma afirmat per l'Església.

Qüestions de Vida Cristiana

Aquesta revista fundada al Monestir de Montserrat, ara és editada de forma conjunta per Publicacions de l'Abadia de Montserrat i la Fundació Joan Maragall, una institució de l'Arquebisbat de Barcelona dedicada al diàleg entre la fe i la cultura. El seu director és Ramon Pla i Arxé. Publica tres volums anuals. El número 234 té un especial interès i actualitat perquè el dedica a *Economia, crisi i valors*. Informació: Fundació Joan Maragall, telèfon 934 880 888.

Nou llibre del Dr. Joan Guiteras

Es titula *L'alegria que val més* (Col·lecció Horatge, Editorial Balmes, 194 pàgines). L'autor és canonge degà del Capítol de la Catedral de Barcelona. Ha publicat llibres de teologia, de formació cristiana i de catequesi. Dirigeix la revista *Teologia actual* i col·labora cada setmana a *Catalunya Cristiana*. Amb el seu estil clar i molt pedagògic, en aquest llibre ofereix 75 breus articles per ajudar els lectors a viure amb bon humor i esperança, tot posant els ulls en l'únic donador de l'alegria que val més: Jesús, el Senyor.

La imatge de l'home i el genoma humà

El passat 28 de gener, es presentà aquest llibre de Mercè Lajara als locals de l'església de Sant Sever. Hi intervingueren Mn. Joan Guiteras, degà del Capítol de la Catedral de Barcelona i el Dr. Francesc Torralba, director de la càtedra Ethos, de la Universitat Ramon Llull. El llibre és una anàlisi des del pensament de Hans Jonas.

PALABRA Y VIDA

Cuaresma en tiempos de crisis

Empezamos el pasado miércoles el tiempo de Cuaresma con el rito tradicional de la imposición de la ceniza sobre la cabeza. Este gesto va acompañado por unas palabras evangélicas que son como el resumen de la espiritualidad del tiempo que hemos iniciado: «Conviértete y cree en el Evangelio.» El tiempo de Cuaresma es un camino hacia la Pascua pasando por la Pasión y la Cruz. Estos cuarenta días cuaresmales son propicios para crecer en el silencio y en la interiorización de nuestra vida. Necesitamos profundizar en nuestras convicciones y en la fe cristiana. Necesitamos llenar nuestro interior con la riqueza de la Palabra de Dios. Esto nos comporta vivir momentos de desierto, en medio del ruido y del frenesí de nuestro mundo. La oración es precisamente el primero de los tres objetivos que marcan la espiritualidad cuaresmal: la oración, el ayuno y la limosna penitencial.

Sin olvidar la necesidad de la conversión en su dimensión más íntima, que ciertamente es la principal, hemos de procurar ampliar los horizontes de nuestra

conversión cuaresmal. Girarse hacia Dios —que es el sentido etimológico de la *conversión*— comporta también un esfuerzo espiritual para girarse hacia el hermano, sobre todo el hermano pobre y necesitado.

La llamada de Jesús a la conversión pide sobre todo la *conversión del corazón, la penitencia interior*. Sin ella, las obras de penitencia serían estériles y engañosas; al contrario, la conversión interior impulsa a expresar esta actitud a través de signos visibles, de gestos y de obras de penitencia.

Si la práctica del ayuno nos invita a la sobriedad, la práctica de la limosna es una llamada a vivir la solidaridad. Esta virtud humana y cristiana es siempre necesaria, pero es especialmente urgente en estos tiempos de gran crisis económica.

Para los cristianos, la Cuaresma es un momento oportuno para asumir esta situación en su dimensión de *tiempo favorable*, esto es, de oportunidad para reflexionar sobre la manera de vivir, el sentido de los bienes que poseemos, el sentido espiritual del ayuno y, muy importante en la actual situación económica,

la comunicación de los bienes propios con aquellos que pasan necesidad.

La Cuaresma es un tiempo propicio para reforzar nuestra identidad cristiana, retornando un poco más a nuestras raíces cristianas. Esto comporta buscar momentos para la interiorización y para crecer en el conocimiento de los contenidos de nuestra fe. Debemos profundizar nuestras convicciones cristianas. Esto nos hace más acogedores de las otras etnias y culturas para enriquecernos mutuamente.

Si nos convertimos a la virtud humana y cristiana de la solidaridad, nuestra Cuaresma no será un mero paréntesis para volver a modos de hacer que se han revelado nefastos. La crisis actual no sólo nos pide una conversión personal, sino que también se han de garantizar unos cambios institucionales para favorecer unas relaciones de más justicia y equidad para con los más necesitados de nuestra sociedad y del mundo.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona